

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **D. X. M.**, zastoupeného Mgr. Miloslavem Půbalem, advokátem se sídlem 1. máje 116, Vimperk, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2004, č. j. OAM-2668/VL-20-05-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě, ze dne 13. 1. 2005, č. j. 60 Az 172/2004-20,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 9. 9. 2004, č. j. OAM-2668/VL-20-05-2004, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobce citoval řadu ustanovení správního řádu, která žalovaný v řízení porušil a trval na tom, že splnil zákonné podmínky pro udělení azylu.

Krajský soud v Ostravě žalobu zamítl rozsudkem ze dne 13. 1. 2005. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobcem ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil

se žalovaným v tom, že důvody uplatněné žalobcem nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce opustil vlast někdy v roce 1998 a přicestoval do České republiky za bratrancem. Zjistil, že je zde snazší vydělat si peníze a proto si opatřil živnostenský list a začal podnikat s textilem. V červenci 1999 bylo zjištěno, že prodává nepovolené značkové zboží a byla mu soudem uložena pokuta 6 000 Kč. Povolení k pobytu měl do roku 2003 a od tohoto roku mu cizinecká policie další pobyt nepovolila. Proto podal žádost o udělení azylu, aby svůj pobyt v České republice legalizoval. Přeje si zůstat v České republice a pracovat zde.

Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že takové důvody nelze podřadit pod důvody uváděné v § 12 zákona o azylu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., správní orgán i soud dle jeho názoru nedostatečně zjistil a posoudil skutkový stav věci. Důvodem odchodu žalobce z vlasti bylo jeho politické přesvědčení, které je v rozporu s oficiální vládní politikou. Pokud uváděl v průběhu azylového řízení především ekonomické důvody, i ty jsou v jeho případě důvodem pro udělení azylu. Měl mu být udělen rovněž azyl podle § 14 zákona o azylu. V doplnění kasační stížnosti uvedl, že nesouhlasí se zřízením, které ve Vietnamu panuje a odkázal na zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu.

Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Závěrem požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť již rozhodl o věci samé.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti oprávněnost všech stížných námitek popřel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Prvotní jsou námitky týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], neboť jen na základě úplného a řádného zjištění všech rozhodných skutečností lze stavět právní závěry o naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu.

Jak je zřejmé ze správního spisu, stěžovatel jako důvody své žádosti o azyl uvedl, že přijel do České republiky hledat práci. Chce zde vydělat peníze, posílat je dětem domů, aby mohly chodit do školy. Ve Vietnamu měl ekonomické problémy. Protože nemá platné osobní doklady, je nucen žádat o azyl.

Pokud jde o řízení před správním orgánem, lze obecně uvést, že povinností správního orgánu je respektovat základní pravidla řízení vyplývající z § 3 správního řádu a vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení. V řízení o azylu je pro posouzení rozsahu dokazování rozhodné, které skutečnosti uvede žadatel v žádosti o azyl, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu a který tvrdí skutečnosti, na jejichž základě správní orgán o jeho žádosti

rozhoduje. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by se svojí žádostí mohl být úspěšný.

Namítá-li v tomto případě stěžovatel, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, nemůže s ním Nejvyšší správní soud souhlasit. Posuzování žádosti o udělení azylu sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale ani není povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení zákona o azylu přitom bude azyl udělen, zjistí-li se, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Potíže ekonomického charakteru, snaha o legalizaci pobytu či touha pracovat v České republice však takovými důvody nejsou, s tímto závěrem správního orgánu i soudu se Nejvyšší správní soud ztotožnil. K námitce nedostatečně zjišťovaných podmínek pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, považuje Nejvyšší správní soud za nutné uvést, že v daném případě správní orgán rozhodoval v tzv. zkráceném řízení o azylovém právu uplatňovaném na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu.

Jak již bylo výše uvedeno, v posuzované věci správní orgán vycházel v rozhodnutí z ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Uvedené posouzení ve svých důsledcích znamená, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu. Jestliže se správní orgán nezabýval meritorně posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemusel zabývat ani splněním podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu, tj. podmínkami udělení azylu z humanitárních důvodů. Neprovádí-li tedy správní orgán dokazování o přítomnosti důvodů azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť vychází z toho, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 [§ 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu], pak by byl jeho výrok ve vztahu k ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu v posuzované věci výrokem nadbytečným, který nemá oporu v platné právní úpravě. Jak již však bylo výše uvedeno, v posuzované věci bylo provedeno tzv. zkrácené řízení, a to z důvodů zjevně nedůvodné žádosti, aniž by v tomto řízení důvody uvedené v § 12 byly zjišťovány. Jestliže důvody pro udělení azylu podle § 12 nebyly zjišťovány (nemohly být tudíž ani zjištěny) nepřichází v úvahu výrok o udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

Námítky, týkající se politického přesvědčení a odporu k socialistickému zřízení ve Vietnamu, jakož i nedostatečnost zpráv použitých žalovaným uvedl stěžovatel poprvé až v kasační stížnosti a proto k nim Nejvyšší správní soud nepřihlížel (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil všechny stížní námítky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu